

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

*QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis quinto
mensis Decembris, anno Domini M. DCC. XLIII.*

M. LUDOVICO - JOANNE LE THIEULLIER,
Regis Consiliario, in majori Consilio, in magnâ Regiâ Domûs &
Franciæ præfecturâ Medico ordinario, Doctore Medico, Præside.

An à Curatoriæ methodi simplicitate, curati securitas?

I.

QUICUNQUE sani, firmâ vel imbecilliori valitudine
fruuntur, Pharmacis non utantur. Illi morbis haud
facile tentantur, ab ægritudine levi citò recreantur;
ita ut servatam sanitatem, vel receptam, Canalsium
amplitudini, & solidorum elasticitati legitimæ de-
beant, prò quâ medicamentorum solemnis aggeries
frustrâ sponderet. Non ergò asperioribus diæteticiis legibus subijciantur.

A

2

tur, non numerosioribus, aut variatis medicaminibus obruantur. Delicatos autem ad morbos procliviores, tenuiore diætâ frangi, stimulantem Pharmacorum actionem solvi, multiplex experientia demonstrat. Unde cautiore illos homines vituperatos volumus, qui praevidendum morborum causâ, tertio quoque mense phlebotomias, vel purgationes instituunt, morbum ab ipsâ prophylaxi mutuantes. Ab ignorantiae triplici fonte tot perennant abusus. Non nulli, naturae potentiarum, moliminumque gradibus investigandis indormiunt; huic nunquam obtemperaturi, superbè semper imperare posse se confidunt. Plures, in electâ & immotâ medendi normâ delectantes, & effectuum externae superficiei vacantes, operosam causarum disquisitionem fastidiunt. Alii, in abstrusam affectionis pariter & remedium cognitionem descendere se non patiuntur; praedictarum sectatores opinionum tenacissimi, Medicam artem exhaustisse se judicant, modò remedium formulas sibi familiares inconcinnas exhausserint. Istis porrò medicastis faventes videas fortunatos quosdam otiosos, qui sapientiùs egerere amant, ut copiosius ingerere queant. Sic mutuo decipiuntur homines & decipiunt; sic, dum incertis conjecturis haerent, assertorum numero, non pondere, praedominantur opiniones; sic filia stolidae sterilitatis habetur proba simplicitas. Nec ideo legitimam Medicam dignitati vestigal perolvere, certissimumque praxeos compendium emitte nos pudeat.

MEDICI, IN MORBIS, QUANTUM FIERI POTEST, PAUCA PRÆSCRIBANT, SIMPLICIA ADHIBEANT, OPPORTUNE CUNCTA EXHIBEANT. Nam, *ab eo curati securitas, quo viribus aegrotantis, & agenti vel patienti naturæ, citò, tutò, & jucundè consulitur.*

II.

OMNI Medicinae sua sit amaritudo, sanitas verò dolore saltem redimatur. E morbo quis assurgit, & inculpatus in morbum recidit? Sanatum hunc fuisse non credideris. Diuturnior quam par est, morbus si fuerit; aegrotus in dies si de curâ imbecillior; suae Medicus peritiae diffidat: rarò enim sanabit, quos diutulè curabit. Hinc prolixiori languore gravari, levem verò breviter praecidere dicitur. Non medicaminum sapore grato, sed infrequenti minorum usu, jucundari curatum dicimus. Prudentius plerumque curat, securiusque sanat consultor, quam actor. Oneratae nova natu-

3

ræ hic imponit onera ; ille dùm agenti sapienter acquiescit , vel opem efflagitanti cautè succurrit. In præscribendis tùm alimentis , tùm medicamentis , temperamentorum , sexuum , ætatum & circumstantiarum habeatur ratio. Non semper eâdem medicatâ potione similibus morbis subveniendum ; nec semper sectione & unctione curandum , &c. . . Solâ victûs ordinatione sapiùs arcetur , aut profligatur ægritudo ; sunt quibus ex celeri morborum discretionè citò succurras ; sunt tandem quos strenuo auxilio doloribus continuò liberares : sit porrò minùs à remedio , quàm à morbo metuendum. In acutis pariter & in chronicis , omnibus morborum temporibus emensis , variisque medicationibus constanter aptatis , vires si non firmantur , vel legitima ciborum appetentia si desit , suspectam curationem habeto. Culpam hanc non suscipiet æger , quam in Medicum non immeritam aliquandò contulerit. Opitulatur citò , quì principiis obstat , non qui temerè tentat. Quanquam enim tibi fortuitò illud interdùm eveniat , quod optare non audeas , agentem naturam demirare , nec indè superbias , undè mox gravi flagrares infamiâ. Medendi norma non datur universalior , quasdam quæ non exceptiones admittat : in uno vires læduntur , per quod in altero firmantur. Id proindè præsta , quod ratio dicat ; modò experientia non arguat.

III.

A T Q U I curatoria methodi simplicitate , viribus ægrotantis , & agenti vel patienti naturæ , citò , tutò , & jucundè consultitur. In Medicinæ summam proficit , qui , naturæ minister , insidiosos remove novit obices , quasi doloris impedimenta , potiùs quàm remedia suppeditans. Ægroti cupiditates arti sapiùs obsistentes observet ; amicus salutiferum solamen allaturus , non catharticis solida concussurus , in orgasmum fluida non adducturus. In ægrotantium animos influat Medicus , animi pathematum exitus scrutans & expendens : tunc in ipsâ tùm religione , tùm ratione , saluberrimum fontem dereget , armamentario Medicinali præponendum. Multa morbis medicamenta vincuntur , quos ingeniosa consilia superassent. Irâ , quot affectiones ! Amore , quot affectus importantur ! Humaniorè præsertim animo , quoduplex incommodum : Animum nè Medicaminibus flecti judicaveris : solers accedat hu-

A ij

manitas, cita subrepet sanitas. Ab istis tamen passionibus ubi variae partes, variaque viscera labem contraxerint, amotis, uti dictum est, causis, effectibus debellandis invigilandum; sed non sanabis, nisi fauciveris. Evacuantium omnium virtus, naturæ vel ad minimum quodammodo adversa; humores electivè purgari, commentum est. Emetica nerveam internam ventriculi tunicam vellunt, & per spirituum animalium in fibris tunicarum præsentium & irritatorum explosionem, convulsivos motus necessariò procreant. Diuretica multa, partibus salinis quibus abundant, tonum solidorum lædunt, fluida depauperant. Pleraque cardiaca sanguinis distributionem à corde, vitalisque flammæ continuationem violentius promovent, nimiam effervescentiam, colliquationem, spirituumque jacturam excitant, &c. Indè quodcunque medicamentum è praxi nostrâ penitus exulare conjeceris iniquè. Indicationibus, ut aiunt, præservatoriis facilè non indulgemus; quale detrimentum ab illis Medicina patitur, severius in trutinâ suspendimus; laudem tamen cum celeberrimo viro denegantes illis, qui, quolibet in morbo, veterum quorundam more, maximam curæ partem segniter ægrorum naturæ committunt; atque tunc, exceptâ diætâ, quam accuratè regunt, spectatores sunt tantùm pugnæ, quam inter naturam fabulantur & morbum excitari: atque sic arbitri sunt victoriæ, nunc morbo, nunc naturæ cedentis.

E V.

IDEO Medicinæ censôres de arte præjudicant indecorè, quod, juxta illos, 1°. in ipso valetudinis statu neutro consilia non possint exposci, quin venam tundi, clysteres infundi, purgationes institui, medicamentosa jacula sorberi, fânciatur. 2°. Morbi cujusvis initio phlebotomia præscribatur; quasi, sanguinis missio, nonnumquàm inutilis futura laboranti, Medico sufficiens otium de morbo ampliùs inquirendo suppediet: 3°. Quòd Medici, morbo subsistente, medicamentis timidus obruant ægros; convalescentes exhaustos fame necent. Imò medentes, ulteriori ludibrio fieri sic sæpiùs audieris; illud rarò periculum imminere credatur, quod una curantis avaritiâ minatur. His & similibus opprobriis famam eorum atteri usitatius est apud vulgum, qui naturæ felices adscribit eventus, exitiales arti. Quidam inopes revera consilii sunt, qui, suâ in præscribendor

fecunditate, perennantem arti ignominiam incurrunt. Vasa turgent?
 Mittetur sanguis, purgatio subsequetur. Vitiati redundant humores?
 Tanquam dispositivè ad catharsim vena secabitur. Sic in promiscuum
 usum, asclea fidelis venæ sectio cum purgatione veniet. Præterea
 Hoffmanno » consentiente * nata est tanta medicamentorum sylvæ
 » quâ nihil ad distinguendam ægrotantium salutem, & ad præceos ra-
 » tionalis & efficacis incrementum remorandum, deterius inveniri po-
 » test. Nam profectò, sub tanto numero medicamentorum, quibus
 » nostro tempore pharmacopolia referta, & planè onusta sunt, ge-
 » nuini & proprii cujusvis effectus & operationes, in tot differentibus
 » naturis, morbis, eorûque causis, rectè haberi & cognosci non
 » potuerunt, neque etiam unquam cognitio intimior subsequetur, aut
 » virium exploratio cum successu molienda, nisi priùs, AD PAUCIO-
 » RUM ET SELECTORUM NÚMERUM REDIGATUR INNUMERABILIS
 » APPARATUS Nunc vera quæretur medendi methodus, eò semper
 incertior, quò certiora sunt quæ sequuntur axiomata. 1º. Gravissi-
 mis in morbis, levissima non conveniunt pharmaca, quòd ma-
 gis irritent quàm mitigent vim morbi. 2º. Si gravia pharmaca levis-
 simis morbis adhibeantur, universi corporis salus in magnum dis-
 crimen & periculum conjicitur. 3º. Gravibus morbis gravia solent ad-
 hiberi remedia: sed consulendum tempus. Ut enim quædam corpo-
 ris partes per obsequium ad sanitatem revocantur; quædam pror-
 ptis insanitates rescindendæ, nè totum corpus in perniciem trahant.
 Verùm, ut quantum in nobis est, & per Theseos limites licet, Me-
 dica praxis adumbratur; affectus in genere, vel acuti sunt, vel chroni-
 ci. Priores inflammationem portendunt, illâ ve stipantur: venam si
 pluriès secueris & citò, morbis consules & ægris. À cathartics va-
 lidioribus abstine, modò materia non turgat. Ast si turgent, aliquan-
 dò supernè & infernè protrudenda: Non exitu parì frequentior fue-
 rit missio sanguinis in chronicis. Emetica cathartics interpositis ex-
 hibebantur. Quò citiori temporis intervallo congrua potuerint admi-
 nistrari remedia, eò minori copiâ reperentur. In acutis, diætâ re-
 nuor; in chronicis indulgenter agatur. Morbi diuturnitas, & reme-
 diorum inutilitas, à visceris alicujus infarctu, viscidâ præsertim illu-
 vie ventriculi parietibus inhaerente, pendent. Attoces & pertinaces
 capitis dolores, à nimia sanguinis vel effervescentiâ, vel redundan-
 tiâ, vel visciditate, vel etiam ab acrimoniâ lymphæ. Præ majori
 orgasmo sanguis ad superiora si ruat, saphenæ sectio juvet, à vis-
 ciditate si stases augeantur, jugularis venæ sectio sanet. Affectiones
 lymphaticæ, qualescunque sint, difficiliùs cedunt. Multæ periphen-

* Med. rat.
 System. Tom. 3.
 sect. 2. cap. 30.

monia lymphatica dantur, quæ semper frequenter agere venæ sectiones admittunt; feliciter diluentibus, oleosis, adjuncto Kermete minerali, curantur. A gangrenâ servat, vel eâ viciatos utiliter curat; Peruviani corticis usus. Ubi quædam symptomata variolas prænuntiant, vena, *quantum fieri potest, antè eruptionem*; tùm in brachio, tùm & præsertim in pede tundatur; Emericâ porzione ventriculus stimuletur, Eruptio si leniter & ordinatè procedit; opus omne soli naturæ committatur. Potus sit ex lentium & radicis scorzonera decocto. Assiduum Theriacæ plerumque, sed prudentem commendamus usum. Emulsiones illi prædicent quos juvère, si qui fuerint: ab illis experientiâ simul & ratione fultri, cavemus. Aliquando temperantia, refrigerantia nunquam admittimus.

V.

ERGÒ à Curatorie methodi simplicitate, Curati securitas. Nòs acriter inclament, qui aliter censent; nec à Thesi nostrâ mendendi rationem præsertim sumant, qui continuo Medicinali pompæ nova subrogant. Horum tamen objecta diluantur. 1°. Curarum adeo videmur imprudentes, dùm omni medicaminè robustos & imbecilliores interdiciamus, ut multorum conscii morborum necessariò simus. 2°. Non desunt agrotantes, qui proximè repetitas venæ sectiones difficillimè ferunt. 3°. In morbis inflammatoriis, purgantia frequenter adhibere, nefas. 4°. Sevientibus capitis doloribus, incautè saltem in unâ vel alterâ missione sanguinis, auxilium omne ponitur. 5°. Peripneumonias, oleosis, & Kermete minerali profligandas judicamus, quàs indè periculosiores fieri constat. 6°. Rusticano more variolas curamus, ab omni refrigerante pertinaciter abstinemus; hinc spasmus in solidis, orgasmus in fluidis increbescunt. Experientiâ porro cæca sileat, ubi ratio gravis indicat. Objectiones quantulæcunque sint & futiles, haud tamen spernendæ. 1um. ergò quod in praxim nostram adversarii moliantur, crimen propulsandum. Inductas consuetudines illas vitio vertimus, quas ratio præter usum, nulla probat. Imminentem enim morbum qui fugaverit, saltem tunc levem sanaverit. Major immò gratia debetur Medicis, qui morbum ingruentem arcent, quàm qui jam præsentem expellunt: magis quippè optandum est omnino non pati, quàm à passionibus liberari. Respondemus 2°. neminem à frequente sanguinis missione lædi,

modò singula ; virium habitâ ratione celebrètur : et majus enim plarumque levamen ab iteratâ venæ aperturâ , quàm à subitâ sanguinis effusione copiosâ , percipitur. Tertia sit hæc responsio : Vasa si turgent , humores si redundant , persapè cathartica , vel Emetica ; nobis non adhibenda videntur , nisi vasis providè depletis ; inflammatione præsertim sævientè. Resp. 4^a. Non venæ sectio multiplex in vituperationem venit , cum de pertinaci dolore capitis actum est ; verùm utiliozem & potentiozem pro variâ causâ designavimus. Nam aliundè duos vidimus ægrotantes , diris doloribus istis ab acri sero pericranium divellente cruciatos , quos quidem , multoperè , sed inaniter educto sanguine , non venæ , non arteriæ , sed pericranii sectio sanavit. Resp. 5^a. Lymphaticas præsertim peripneumonias , oleo , nec non Kermete minerali debellandas asserimus , ut glutinosus humor attenuari atque dividi , expectoratio promoveri , desideratus sudor excitari , alvique pro voto subduci possint ; non omisâ quidem , sed non multiplice factâ venæ sectione : secus autem in sanguineis. 6^a. Denique , conscribimus nemini legem ; hanc cuilibet antiquare licet. Quam felicem praxim in variolis instituimus , ad hanc usque diem fideliter tenuimus. Similia dicant qui diversè autumant , litem secundùm nos experientia dirimet , docilis ratio congruet. Amicam in arte medendi simplicitatem mentiens , accedet frustra *Civitatis Aquensis Medicus* , pulverem suum , cæteris omnibus remediis exclusis , ut (a) *donum Dei desursum descendens* , &c. (b) *Cujus qualibet portio venditur viginti & quinque assibus* , vilescenti laude prædicans ; & omnem sanguinis missionem , tanquam (c) *exitialè monstrum* , *monstri parentem* , *profligans* , *proterens* , *dejiciens* , &c. Utinam ignotus nobis aliundè doctor ille , tot circulatorios non edidisset errores. Animos omnium ubi verbosis strophis captare conatur , suam , è numerosissimorum ignorantia credulorum ampliare fortunam iniquè tentat ; rem fortè suam , publicam verò facturus nunquam. Ultima tandem non nulli responsa responsis addent adversarii. Ex hoc systemate practico duplex eruitur incommodum : primum scilicet , quo remediõrum dimidia pars ab arte medicamentariâ removetur ; alterum quod varias præparaciones ignotas arcanaque varia , labore assiduo , ære non mediocri comparata , præcidit. Respondetur his verbis , in publici profectò rem esset , si tot præparaciones , ære maximo

(a) *Traité Étien & François , de l'origine des maladies , & de l'usage de la Poudre purgative*. (b) *Ibid.*
à Avignon , 1744. (c) *Ibid.*

* Frid, Hoffm
Lec. cit.

venditæ, penitus exularent, in artis enim ignominiam increſcît
quotidie medicaminum moles & farrago, quorum expectatus cûm
rarò ſequatur effectus, * »practici mox ad alia delabuntur, nova
»condunt, vel ab aliis recēter condita in uſum vocant: quæ quum
»eodem modo ipſorum votis non reſpondeant, ſed ubique inertiam
»& defectum arguant, alia rursus conſilii inopes quærant; immò ad
»panaceas, & ipſa exotica, convertuntur.«

Ergò à Curatoriæ methodi ſimplicitate, curati ſecuritas.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Theodorus Baron.

M. Leander Peages.

M. Franciſcus Mery, ſcholarum
Profeſſor designatus,

M. Andreas Cantwel, Regiæ ſo-
cietatis Londinenſis ſocius.

M. Ludovicus-Alexander Vieil-
lard, Pharmaciæ profeſſor.

M. Joannes-Baptiſta du Bois
Profeſſor Regius.

M. Benjamin-Ludovicus de Lau-
rembert.

M. Ludovicus-Guillelmus le Mon-
nier, è Regiâ ſcientiarum Aca-
demiâ.

M. Guillelmus-Joſepbus de L'E-
pine.

Proponebat Pariſiſ, CLAUDIUS PERSON, Catalaunenſis, Sakuberrimæ
Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, A. R. S. H. 1743,
à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.